

Toetsbeleid Hyperion 2023-2024

Inhoud

Toetsbeleid Hyperion 2023-2024	1
1. Introductie en visie op toetsen	1
2. Organisatie van toetsen	2
2.1 Opgeven van toetsen	2
2.2 Corrigeren van toetsen.....	2
2.3 Bespreken van toetsen.....	2
2.4 Na een toets	2
3. Beoordeling	2
4. Spreiding van toetsen.....	3
4.1 Aantal toetsen per jaar.....	3
4.2 Aantal toetsen per week	3
5. Kwaliteitseisen van toetsen.....	3
6. Inhalen van toetsen.....	3
6.1 Procedure voor het inhalen van toetsen.....	3
6.2 Procedure voor het inhalen van opdrachten	4
7. Best practices toetsen en cijfers.....	4

1. Introductie en visie op toetsen

Op het Hyperion Lyceum beogen we leerlingen op te leiden tot kritische, empathische en betrokken wereldburgers. We richten ons onderwijs op de drie doeldomeinen van Biesta: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Toetsen dienen hierbinnen als middel om:

- Inzicht te geven in de ontwikkeling van leerlingen (op kennis en vaardigheden) voor leerling en docent;
- De leerlingen te laten oefenen en zichzelf te verbeteren in vaardigheden als plannen, doorzetten, concentreren, taakinitiatie, probleemoplossend vermogen.
- Te bepalen of de leerling op niveau presteert; aan het einde van het schooljaar bepaalt het gewogen gemiddelde van de cijfers of de leerling overgaat naar het volgende leerjaar.

Als docent is er ruimte om op verschillende wijze te toetsen; dit hoeft niet per se met een traditionele summatieve schriftelijke toets, maar kan ook middels een portfolio, samenwerkopdracht, etc. In dit toetsbeleid wordt met 'toets' bedoeld: een schriftelijke toets die klassikaal in de les of in een toetsweek wordt afgenomen.

Toetsen worden op het Hyperion gezien als leermoment, als onderdeel van een lessenreeks, en niet als eindpunt. We streven naar veel formatief handelen, in een goede balans met summatieve toetsen.

Dit toetsbeleid geeft kader en richting aan de toetsing op het Hyperion Lyceum. Het gaat hierbij alleen over overgangstoetsen, dus niet over schoolexamens.

2. Organisatie van toetsen

2.1 Opgeven van toetsen

- Docenten geven summatieve toetsen (inclusief cijferopdrachten) minstens tien schooldagen van tevoren op. In klas 1 en 2 laat de docent de toets en toetsstof opschrijven door de leerlingen in de papieren planagenda. Vanaf klas 3 dienen toetsen te worden genoteerd in de agenda in itslearning. Docenten geven dus geen onverwachte summatieve toetsen.
- Naast de toetsdatum verstrekt de docent aan de leerlingen informatie over leerstof, leerdoelen en leerstrategieën. Dit wordt genoteerd in itslearning.

2.2 Corrigeren van toetsen

- De toets maakt duidelijk hoe leerlingen punten kunnen scoren. De norm hangt samen met het aantal behaalde punten. Docenten hanteren geen negatieve norm zonder maximum (bv. per fout 1 punt eraf). Een docent kan wel binnen een vraag een negatieve norm hanteren, met een maximale aftrek (bv. maximaal 10% aftrek voor spelfouten bij een toets voor het vak Nederlands).
- De docent kijkt de gegeven toets zo snel mogelijk na, zodat leerlingen binnen maximaal tien schooldagen hun cijfer en feedback krijgen.

2.3 Bespreken van toetsen

- De docent bespreekt de toets altijd in de klas. De docent zorgt dat het gemaakte werk kan worden ingezien door de leerlingen.

2.4 Na een toets

- Wanneer minder dan 75% van de klas een voldoende heeft gaat de betreffende docent in overleg met de sectie om te bepalen of een herkansing of extra opdracht geboden kan worden.

3. Beoordeling

- Het cijfer voor een vak geeft een indruk van de voortgang van de leerling op het gebied van de leerdoelen van het vak.
- Cijfers mogen alleen worden ingevoerd als beoordeling voor ingeleverd werk. Cijfers mogen niet als strafmaatregel worden gegeven.
- Wanneer een leerling een toets niet gemaakt heeft, wordt *Inh* (inhalen) ingevuld in Magister.

4. Spreiding van toetsen

4.1 Aantal toetsen per jaar

- We streven naar veel formatieve toetsen, in balans met de summatieve toetsen.
- De richtlijn per vak is tussen de 2 en 6 summatieve toetsen per jaar.

4.2 Aantal toetsen per week

- In de onderbouw geldt de richtlijn dat de leerlingen maximaal twee schriftelijke toetsen per week hebben. Het gaat hier om toetsen die 2 of 3 keer meetellen, en waarvoor voorbereiding vereist is.

5. Kwaliteitseisen van toetsen

- Op de eerste pagina van een toets staat het aantal vragen en aantal te behalen punten vermeld.
- De vragen op de summatieve toets moeten overeenkomen met de leerdoelen zoals die in de lessen gesteld zijn. Deze leerdoelen moeten van tevoren bekend zijn bij de leerling.
- Leerlingen kunnen vooraf met behulp van formatieve toetsen controleren of ze de leerdoelen bereikt hebben.
- Alle klassen van een jaarlaag behandelen dezelfde leerdoelen. Vaksecties toetsen deze leerdoelen op eenzelfde manier met een afgesproken normering.
- Als hulpmiddel voor het analyseren van de fouten die leerlingen maken is het streven om bij het ontwerpen van de toets gebruik te maken van de RTTI-taxonomie, indien de toetsvorm dit toelaat. R = Reproductie, T1 = Toepassen in een bekende situatie, T2 = Toepassen in een nieuwe situatie, I = Inzicht
- Bij de lay-out van schriftelijke toetsen houdt de docent rekening met het dyslexiebeleid van de school door een schreefloos lettertype (bijvoorbeeld Arial) te gebruiken, met lettergrootte 12 en regelafstand 1,5.
- Een toets moet door alle leerlingen (ook leerlingen die recht hebben op extra tijd) gemaakt kunnen worden binnen de reguliere lestijd. Concreet: een toets voor één lesuur van 45 minuten zou dan voor leerlingen zonder extra tijd binnen maximaal 38 minuten te maken moeten zijn.

6. Inhalen van toetsen

- Wanneer een leerling een toets niet heeft gemaakt of een opdracht niet heeft ingeleverd, noteert de docent in Magister dat het werk moet worden ingehaald.
- Het inhalen van toetsen en opdrachten moet zijn afgerond voor het begin van de toetsweek aan het einde van het schooljaar. Tijdens en na deze toetsweek mogen leerlingen niet meer inhalen.

6.1 Procedure voor het inhalen van toetsen

- De leerling haalt een gemiste toets altijd in, tenzij de docent anders beslist en deze beslissing niet ten nadele van de leerlingen is.
- Buiten de toetsweek: De leerling meldt zich binnen een week na de gemiste toets bij de docent om een afspraak te maken voor het inhalen. Wanneer dit niet gebeurt neemt de

vakdocent contact op met de leerling en de mentor. De leerling haalt de toets in tijdens een vast inhaaluur.

- Aan het einde van de toetsweek is er een inhaaldag voor leerlingen die ziek waren tijdens de toetsweek. Docenten kijken ingehaalde toetsen en opdrachten na conform de algemene afspraken en regels en zetten de cijfers zo snel mogelijk in Magister.

6.2 Procedure voor het inhalen van opdrachten

- Bij het niet inleveren van een opdracht maakt de docent afspraken met de leerling over het afmaken van de opdracht op school. Elke leerling dient uiteindelijk alle opdrachten af te ronden, bij voorkeur voor het einde van de rapportperiode. De docent kan ervoor kiezen om voor te laat ingeleverde opdrachten maximaal 10% aftrek te geven mits dit staat beschreven in het beoordelingsmodel.

7. Best practices toetsen en cijfers

- **Annette bij W&O:** Om ervoor te zorgen dat leerlingen op tijd en goed werk inleveren, laat zij de leerlingen die hun werk hebben ingeleverd (met zichtbare inspanning) de eerstvolgende les aanwezig zijn. In deze les geeft zij (met toestemming) klassikaal feedback op het werk van een leerling. Hierna geven de leerlingen feedback op elkaars werk. Na deze les krijgen ze nog twee dagen de tijd om het werk te verbeteren, dus nieuwe (echte) deadline. Resultaat: veel meer leerlingen zijn op tijd en worden hiervoor beloond en kwaliteit is uiteindelijk hoger. Leerlingen die *niet* op tijd waren voor de eerste deadline mogen niet bij de les zijn waar feedback wordt gegeven, komen zich wel melden en werken dan buiten het lokaal, en krijgen meteen vierkant rooster.
- **Yimmy bij Spaans:** geeft leerlingen stempels op het moment dat ze gewenst gedrag vertonen. Dit kan aangekondigd zijn, zoals het op tijd af hebben van huiswerk. Met deze stempels kan iets verdiend worden: een extra punt op een toets of een herkansing bijvoorbeeld.
- **Sectie geschiedenis:** Bij de sectie geschiedenis lieten de docenten leerlingen na elke toets een reflectieformulier invullen. Hierin staan de leerdoelen van de toets nogmaals genoemd. Leerlingen geven per vraag aan welke leerdoelen ze daarmee wel of niet hebben gehaald. Bij niet behaalde leerdoelen bedenken ze een strategie hoe ze deze doelen alsnog gaan halen. Ook geven ze per type vraag (RTTI) aan of ze hier goed op hebben gescoord en waarom wel/niet.
- **De wiskundesectie:** geeft in leerjaar 5 drie grote (SE-)toetsen en tussendoor wordt formatief getoetst. Daniela geeft kleine formatieve toetsen, vrijwel wekelijks, en geeft leerlingen feedback op de behaalde leerdoelen met kleurtjes in een Excel-map die toegankelijk is via itslearning. Soms leidt het behalen van leerdoelen tot vrijstellingen bij de summatieve toets.
- **De sectie science** heeft alle SO's vervangen door formatieve toetsen.
- **Sectie biologie:** Bij het vak biologie wordt elk hoofdstuk afgesloten met een formatieve toets. Leerlingen kijken deze toets zelf na. Tijdens het maken van de formatieve toets helpt de docent de leerling met het aanreiken van strategieën als deze vastloopt bij een vraag. Bij moeite met de stof volgen extra oefenopgaven. Later volgt dan een summatieve toets. Dit kan een proefwerk zijn of een schoolexamen over meerdere hoofdstukken. Ook bij practica is er vooraf een formatief toetsmoment.
- **Marcel van geschiedenis:** begint zijn lessen met het formatief toetsen van de leerdoelen van de vorige les.
- **Machiel van natuurkunde:** geeft leerlingen kleine uitwisbare bordjes, waarop ze een antwoord kunnen noteren. Zo betreft hij de hele klas en kan hij snel inzien of leerdoelen behaald zijn.

- **Het mentorenteam van leerjaar 1:** laat de mentorleerlingen zelf een rapport schrijven. In een serie mentorlessen leren ze hoe ze dit kunnen doen. Naast een inhoudelijke reflectie op twee vakinhoudelijke onderdelen van elk vak reflecteert de leerling ook op de vaardigheden organisatie, werkhouding en sfeer in de klas in het algemeen. Het mentorenteam heeft deze lessen en het format voor het rapport met voorbeelden in een document gezet.
- *Meer inspiratie:* <http://toetsrevolutie.nl/wp-content/uploads/2016/11/Toetsrevolutie-WEB.pdf>